

MIKÓ ÜGY: AZ UTOLSÓ SZÓ JOGÁN. (kétkedőkhöz címzett nyílt levél)

Marosán Tamás vagyok, az ú.n. „Mikó ügy” egyik elítéltje. A Mikó ügy kulisszatitkaiba szeretném Önöket beavatni, az ügy részleteinek konkrét (bárki által ellenőrizhető) bemutatásával.

- I. Az egykori sepsiszentgyörgyi református Székely Mikó kollégium (röv.„Mikó”) ingatlanának visszaszolgáltatása.

A 83/1999-es sürgősségi kormányrendelet (röv. „Skr.”) 1. szakasza elrendelte a mellékletében található összes ingatlan visszaszolgáltatását (1999. jún. 10/266. sz. hiv. közl. – <http://www.legex.ro/OUG-83-1999-17759.aspx>). Az 1334/2000. kormányhatározattal (röv.„Kh.”), több más egyházi ingatlannal együtt, a “Mikó” Sepsiszentgyörgy, Scolii u. 1 sz. alatti ingatlana is belekerült a 83/1999-es Skr. mellékletébe, mint egykori Mikó Kollégium (2000. dec. 27/698. sz. Hiv. közl. – <http://www.legex.ro/Hotararea-1334-2000-23727.aspx>). Ezek szerint az állam törvényben ismerte el, hogy az ingatlan jogtalanul van a tulajdonában, különben nem foglalta volna nevesítve fenti törvénytörvénybe a visszaszolgáltatást!!! A 83/1999-es skr. 2. szakasza értelmében a restitúciót jelen Skr. alapján létrejött háromtagú bizottságnak kellett megejtenie. A fenti jogszabályok végrehajásának következményeként állítottuk ki az 58/2002.05.14. sz. visszaszolgáltatási jegyzőkönyvet (röv. „V.jkv.”), amelyben az egyházi közösségen belül az Erdélyi Református Egyházkerület (röv. „EREK”) jogosultságát állapítottuk meg.

- II. A „Mikó ügy”előzményei.

Az egykori „Mikó” néhány tanári lakását a bennük lakó bérlők megvásárolták. Az eladott kollégiumi lakásokat csupán a törvénytelenül megkötött adásvételi szerződések bírósági úton történő megsemmisítését követően lehetett volna természetben visszaszerezni. Az adásvételi szerződések megsemmisítése érdekében, az EREK pert indított a lakók ellen. Mielőtt az ügyet érdemben letárgyalták volna, az alperesek pergátló kifogást emeltek az EREK-el szemben: a megvásárolt lakások államosítás előtt a „sepsiszentgyörgyi ev. ref. székely Mikó kollégium” nevére voltak telekkönyvezve, és nem az EREK-re, ez utóbbi szerintük nem egy és ugyanaz az egykori telekkönyvi tulajdonossal, ezért, véleményük szerint az EREK-nek nincs perbeli minősége. A kifogást három szinten tárgyalták, de a végső és jogerős döntést a Brassói Ítéltábla hozta meg (2006. márc. 15-i 187/R sz. határozat, a 44/R/2005 sz. dossziében). A jogerős ítéltáblai döntés az 176/1948-as évi államosítási dekrétum mellékletére, valamint a „Mikó” hivatalos ÉRTESÍTŐJÉBEN foglaltakra hivatkozva megállapította, hogy az EREK-nek, mint egykori tulajdonosnak, igenis van perbeli minősége (lásd. IV. 2.). Ezt követően, a per visszakerült alapfokra, ahol az érdemi tárgyalást követően megállapítást nyert, hogy az adásvételi szerződések törvénytelenül kötettek, s a bíróság a szerződések semmisségét állapította meg. A vesztesre álló felek ekkor indítványozták a büntetőjogi feljelentést. Szerintük a „Mikó” soha sem tartozott a református egyházhoz, és csakis hamis iratok felhasználásával történhetett az ingatlan visszaszolgáltatása. Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a levéltári kutatásokat végző egyik lakó, Benedek Levente, büntetett előéletű, és – akárcsak Fejér Zoltán – személyesen érdekelt az ügyben. A feljelentés következtében a lakászszerződések megsemmisítésére vonatkozó pert felfüggesztették.

III. Az ügyészségi eljárás.

Az ügyészség álláspontja szerint az ingatlan nem képezhetette az egyház tulajdonát, mert az a hívek adakozásából épült. Megkérdeztem a tisztelt ügyész urat, hogy amennyiben pénzt adományozna az egyháznak, az egyház részvényesévé válna? Kérdésekre nem érkezett válasz... A „bűnügyet” kivizsgáló ügyész, bizonyítékainkra reagálva, ügyvédünk jelenlétében, a 60 oldalas vádiratot eképpen foglalta össze: „*Nem érdekel, hogy igazatok van, vagy sem, mert valamit úgylis elkövettetek!*”. A 3 tagú restitúciós bizottság két tagja (Markó Attila és jómagam) esetében a vádirat említi az etnikai hovatartozást is („*de etnie maghiara*”).

IV. A per.

1. A per a sepsiszentgyörgyi bíróságon kezdődött. A 2011. jan. 23-án, a „Mikó” visszaállamosítása ellen szervezett gyertyás néma tüntetést követően, az ügyészség kérvényezte, a per más megyébe való áthelyezését. A legfelső semmítőszék és bíróság az ügyet Buzăuba helyezte át.

2. A Buzău-i Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) 2012. jan. 24-én, előzetes kifogásunknak helyt adva, megállapította, hogy a Kovásznai Törvényszék a 2005. okt. 20/125A. sz. alatti (1620/2005. sz. dosszié), valamint a Brassói Ítéltábla 2006 március 15-i 187/R. sz. jogerős határozata értelmében, a szóban forgó ingatlant (és a teljes kollégiumi vagyont) a református egyháztól (nem pedig egy önálló Mikó kollégium nevű intézménytől) államosították a 176/1948-as dekrétummal (1948. aug. 3/177-es sz. hiv. közl. – <http://www.legex.ro/Decretul-176-1948-110.aspx>), tehát nem képezheti újabb vita tárgyát a fenti határozatban foglalt jogerős megállapítás sem: „... a kollégium mint a vallásszabadsággal szorosan összefüggő intézmény, és mint a református egyház fenntartásának eszköze, az érvényben lévő törvények értelmében, mindenestől kizárólag az erdélyi református egyházkerület testéhez tartozik, és az egyházi hatóságoknak van alárendelve”. Ekkor állapították meg jogerősen az EREK perbeli minőségét, azaz, hogy az EREK, mint a kollégiumi ingatlan egykori tulajdonosa, joggal igényelheti vissza az ingatlant és kérheti az adásvételi szerződések megsemmisítését. A Bíróság megkeresésére, a visszaszolgáltatás előtti tulajdonos – Sepsiszentgyörgy város – képviselő testületének nem volt velünk szembeni követelése: szerintük törvényes volt visszaszolgáltatás! Az Igazságügyi Minisztérium sem vélekedett másként!

V. Az alapfokú ítélet elemzése.

A továbbiakban rátérek az alapfokú bírósági határozatban foglalt „megállapításokra” és igyekszem ellenőrizhető magyarázattal szolgálni.

1. A bírósági határozat megemlítette ugyan, hogy az ügyészség által kért tanúk kihallgatása megtörtént, de semmit sem idézett a tanúvallomásokból, és következtetéseket sem vont le. Ez nem véletlen: Luffy Etelka, egykori telekkönyvi dolgozó megerősítette, hogy az ügyészség által „érvénytelennek” tartott telekkönyvi kivonatot 1990-ben személyesen ő készítette, és tartalma megfelel a valóságnak; Miklós Erzsébet, (egykori telekkönyvi) bírónő szerint, mivel az 58/2002.05.14. sz. V.jkv.-et bírósági úton nem semmisítették meg, a telekelés törvényes volt; Kató Béla és Bustya János világosan és következetesen elmondták, hogy az általuk ismert

összes dokumentum alapján egyértelmű, hogy 1859-es alapításától kezdve, egészen az 1948-as államosításig a "Mikó" mindig is az egyház tulajdonát képezte; Bíró Béla, egykori iskolaigazgató nem nyilvánított véleményt a telekkönyvbe bejegyzett tulajdonossal kapcsolatban, de kutatásaiból kiderült, hogy a kollégiumot a református egyház alapította 1859-ben; ezt követték az egyértelműen "ellenünk" szóló tanúvallomások: Okos András és Fejér Zoltán mindketten ugyanazt állították: szerintük a kollégium soha sem képezte az egyház tulajdonát! Egyikük szerint a "Mikó" egy bizonyos alapítvány tulajdonát képezte (mindezt egy egykori jogtanácsostól tudja, aki jelenleg már nem él!), ellenben az alapítvány alapítóit, nevét, székhelyét, bejegyzési számát nem tudta megmondani. Másikuk szerint a "Mikó" a székely népé volt. A korrupcióért elítélt Benedek Leventét aznap nem lehetett kihallgatni, ugyanis éppen börtönbüntetését töltötte. Időközben a pert addig tárgyaló bírónő szülési szabadságra távozott. Új bíró folytatta a pert, és az elmaradt tanúkihallgatást. Benedek tanúvallomását viszontláthatjuk a Bíróság „megállapításaiban”. Személyes érdekeltségük kapcsán, Benedek és Fejér „tanúk” pártatlansága enyhén szólva megkérdőjelezhető!

2. A bíróság említi Tökés István érettségi oklevelét, valamint közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatát, de semmit sem idéz belőlük. Pedig Tökés István bácsi 1933-ban érettségizett a sepsiszentgyörgyi ref. Székely Mikó kollégiumban, és nyilatkozatában állította, hogy a "Mikó" alapításától egészen az államosításig a református egyház tulajdonában volt.

3. A 83/1999-es Skr. 2. szakaszának 3. bekezdését elemezve, a bíróság, a sorok között olvasva (mert a szövegből hiányzott!), arra a következtetésre jutott, hogy a háromtagú visszaszolgáltatási bizottságnak jogában állt volna a visszaszolgáltatási kérelmeket elutasítani. Pedig az említett szöveg szerint az iratok áttanulmányozását követően csupán a közösségen belüli egykori tulajdonost, illetve annak jogutódját kellett megállapítanunk!

4. A Bíróság gyanúsnak tartotta, hogy az egyház a 83/1999-es Skr. értelmében létrehozott 3 tagú bizottság által „erőltette” az ingatlan visszaszolgáltatását, és nem a 94/2000-es Skr.-el igényelte vissza, amely egy 7 tagú restitúciós bizottság létrehozásáról, és egyházkerületenként legtöbb 10 nem nevesített ingatlan visszaszolgáltatásáról rendelkezett (2000. júl. 4/308 sz. hiv. közl. – <http://www.legex.ro/UG-94-2000-21076.aspx>). Arról azonban elfelejt említést tenni, hogy a 83/1999-es Skr., az 1334/2000-es Kh.-val kiegészülve konkrétan rendelkezett az egykori „Mikó” visszaszolgáltatásáról! Ugyanakkor a Bíróság nehezményezi, hogy számos más ingatlan esetében az egyház mégis a 94/2000-es Skr. által felállított héttagú bizottsághoz fordult. Azt azonban a Bíróság elhallgatja, hogy a többi ingatlanra vonatkozó kérvényt kivétel nélkül az 501/2002-es Törv. életbelépése után nyújtották be, néhány hónappal a Mikó 2002. máj. 14-i visszaszolgáltatása után (2002. július 31/561. sz. hiv. közl. – <http://www.legex.ro/Legea-501-2002-32248.aspx>). A Bíróság által példaként felsorolt visszaigénylési kérések kivétel nélkül 2002. dec. 17-én kerültek iktatásra. Az 501/2002-es Törv. módosította és jóváhagyta a 94/2000-es Skr.-t, melynek következtében a templomok kivételével, minden jogtalanul elvett ingatlant vissza kellett szolgáltatni az egyházaknak. Megjegyezni kívánom, hogy a Mikóéval teljesen azonos jogi státusú nagyenyedi, székelyudvarhelyi, valamint marosvásárhelyi református kollégiumok valammennyi természetben visszaadható ingatlanát az új jogszabályban meghatározott 7 tagú bizottság szolgáltatta vissza 2003-tól kezdődően. Vajon ők is büntények sorozatát követték el?

Marosvásárhelyen az Ítéltábla cenzúrázta a kollégium visszaszolgáltatási határozatát és a 176/1948-as államosítási dekrétumban foglaltakra hivatkozva megerősítette azt (2006.03.31/53. sz. határozat – 3149/2005/CCA. sz. dosszié). A fentiek tükrében a Bíróság hihetetlen „kreativitással” állapította meg, hogy a „Mikót” is a 94/2000-es Skr. alapján kellett volna visszaigényelni és visszaszolgáltatni. A visszaszolgáltatást megelőzően a Közigazgatási Minisztérium helyi közigazgatási osztályától igényeltük a visszaszolgáltatandó ingatlanra vonatkozó jogi igazolást. Említett állami intézmény az információkat a Kovászna megyei prefektustól szerezte meg. Restitúciós bizottságunkhoz eljutott az 1996/O.C./25.04.2002. sz. jogi igazolás, amely az ingatlan jogi helyzetének bemutatása után „megállapítja”, hogy jelen esetben a 10/2001-es Törv. eljárását kell alkalmazni. (2001 febr. 14/75. sz. hiv. közl. http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htm?act_text?id=26215). A 2001. évi 10. számú Törv.-re vonatkozó „megállapítást” szándékosan figyelmen kívül hagytuk. A Bíróság, amely szerint a visszaszolgáltatást egyértelműen a 94/2000-es Skr. alkalmazásával kellett volna lerendezni, felrótta nekünk, hogy a prefektus ajánlásával ellentétesen cselekedtünk. Tehát a Bíróság, amely szerint az X törvényt kellett volna alkalmazni, felrótta nekünk, hogy a prefektus ajánlására miért nem jártunk el az Y törvény szerint. Sajátos érvelés, nemde? Szóval a Bíróság szerint nem voltunk illetékesek az ingatlant visszaszolgáltatni az 1999. évi 83. sz. Skr. alapján, sőt, figyelmeztettek is erre, és mi mégis megtettük... Nem elhanyagolható szempont, hogy a 10/2001. sz. Törv. a magánszemélyektől és kereskedelmi társaságoktól elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatását szabályozta (ezek szerint csupán azt kellett volna tisztázni, hogy a „Mikó” magánszemély volt-e avagy cég?!). A Bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a 94/2000-es Skr.-et csupán a “Mikó” tényleges visszaszolgáltatása után megjelent 501/2002-es Törv.-t követően kezdték el alkalmazni! Azt pedig végképp elfelejtette megemlíteni, hogy csupán a 2004. évi 66. sz. Törv. megjelenése teremtett érdemi kapcsolatot a két sürgősségi kormányrendelet között (2004. márc. 30/278. sz. hiv. közl. – <http://www.legex.ro/Legea-66-2004-41682.aspx>). A 2004. évi 66. sz. Törv. módosította és jóváhagyta a 83/1999-es Skr.-t, és egyéb módosítások mellett a Törv. 6. sz. 4. bek. rendelkezik első ízben arról, hogy *„az 1. bek.-ben előírt ingatlanok visszaigénylési kéréseit minden esetben a 94/2000-es Skr. által létrehozott bizottsághoz kell benyújtani”*, ugyanakkor a Törv. 8. sz. 4. bek. elrendeli, hogy *„azon ingatlanok esetében, amelyek a 13/1998-as Skr., avagy jelen (83/1999-es sz.) Skr. tárgyát képezték, és ... nem oldódott meg a visszaszolgáltatás, ezen ingatlanok restitúcióját a speciális visszaszolgáltatási bizottság (a 94/2000-es Skr. által létrehozott bizottság) fogja átvenni és megoldani”*. Ez a módosítás két évvel a Mikó visszaszolgáltatása után jelent meg, mégpedig cseppet sem visszamenő hatállyal! A törvény ismeretének kötelessége alól a bíró sem lehet kivétel! Továbbá nem kevés fantáziával állapította meg a Bíróság, hogy a református egyház „Mikóra” vonatkozó visszaigénylési kérését „nyilvánvalóan” 2001.IV.6-a után nyújthatta be (ismét arra próbált rájátszani, hogy a 94/2000-es Skr. által létrehozott bizottság lett volna illetékes). Ha a „megállapított” időpontban történt volna a visszaigénylés, a „Mikó” ingatlana vajon miféle varázslat folytán kerülhetett be a 83/1999-es Skr. mellékletét kiegészítő 1334/2000-es Kh.-ba? Avagy a román állam 2000. decemberében spontán módon elhatározta, hogy visszaadja a „Mikót”, csak még nem tudta, hogy kinek? Ez nem tűnik hihetőnek. Maga a tény, hogy bármely ingatlan bekerült egy visszaszolgáltató jogszabály mellékletébe, az a volt tulajdonosok több éves kitartó lobbizásának az eredménye. Én sem kerültem spontánul a 3

tagú bizottságba, hanem az egyedüli visszaigénylő, az EREK meghatalmazottjaként. Az I. fejezetből kiderül, miért jártunk el mégis a 83/1999-es Skr. értelmében. A törvény szövege elsőbbséget élvez egy prefektusi véleménnyel szemben. Ha a fenti okfejtés nem volna elegendő, a Brassói Ítéltábla hét hónappal a visszaszolgáltatást megelőzően a 2001. szept. 21-i 258. sz. jogerős határozatában megállapította, hogy a „Mikó” visszaszolgáltatása ügyében a 83/1999. sz. Skr. 2. sz.-ban meghatározott 3 tagú bizottság illetékes eljárni (a Kovászna megyei prefektus is részt vett a perben!). Következésképpen 2002. május 14-én a háromtagú bizottság tagjaiként mégiscsak illetékesen jártunk el!

5. Az 58/2002.05.14. sz. V.jkv.-ben, megállapítottuk, hogy az ingatlan a református egyházé volt. A Bíróság szerint ahhoz, hogy a tulajdonos kilétére vonatkozóan bármely gyanút eloszlassunk, az említett V.jkv.-ben indoklás nélkül megjegyeztük, hogy “a református evangélikus egyházon” vagy “evangélikus református egyházon” a “református egyházat” kell érteni. Fontosnak tartottuk az egykori telekkönyvi tulajdonosnál szereplő “ev.-ref.” szókapcsolat megmagyarázását, amely magyarázat a romániai református egyház Kánonjának 1. sz.-ban található (*A Romániai Református Egyház történeti fejlődése során a következő elnevezéseket használta: „Evangelico Reformata, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház”, „Református Egyház” és „Cultul Reformat Calvin”*).

6. A Bíróság a “bizonyítékok értelmében” megállapította, hogy az 58/2002.05.14. sz. V.jkv.-ben foglaltak „alaptalanok és törvénytelenek”. Ugyanis “egyértelműen kiderült”, hogy a szóban forgó ingatlan soha sem képezte a református egyház tulajdonát. Ezt követik a bíróság “jogtörténeti fejtegetései”.

6.1. A bíróság “megállapította”, hogy a “tanügy megszervezését” a Vallási és Közoktatási Minisztérium az 1858. márc. 22-i 3193. sz. rendeletében szabályozta, amely a kincstári és nem kincstári határszéli iskolák egyházi hatóságok alá rendelését szabályozta, melynek értelmében az illető egyházak csupán a szóban forgó iskolák fölötti felügyeletet és igazgatást, s nem pedig az azok tulajdonát vették át. A fenti “logika” alapján, az Egyház csakis mint kezelő és felügyelő (s nem mint tulajdonos) vett részt az “összes” iskola életében, és a “tanfelügyelőségek” szerepét töltötte be (érdekes megállapítás, ugyanis abban az időben is léteztek a Minisztérium alárendeltségébe tartozó tanfelügyelők – lásd.: V.6.6.B).! -). Állítás megcáfolása: A szóban forgó jogszabály csupán a kincstári és nem kincstári határszéli iskolák helyzetét szabályozta, nem pedig a teljes tanügy megszervezését. Enyhe túlzás azt állítani, hogy az akkori osztrák birodalomban (Erdélyt is ideértve) csupán a határszélen voltak iskolák. Amúgy a kollégium soha sem tartozott az említett 3193. sz. rendelet hatálya alá, annak ellenére, hogy az egyház tényleg próbálkozott ezen jogszabály hatálya alá eső iskolák megszerzésével. A lehangoló tény az volt, hogy a Vallási és Közoktatási Minisztérium a sepsiszentgyörgyi határszéli iskola református egyháznak való átadását nem teljesítette! Állításunkat a Domján István által írt „A sepsiszentgyörgyi államilag segélyezett Székely Mikó Kollégium alapításának története *1859-1895*”, Sepsiszentgyörgy, 1898, 94-97. oldalain írottakkal (<http://www.mek.oszk.hu/09100/09149/09149.pdf>), valamint a Pokoly József által 1899-ben szerkesztett „Betűsoros Tárgymutató az Erdélyi Ev. Ref. Egyházkerület 1872-1897 évi közgyűlési jegyzőkönyveihez” erre vonatkozó szakaszaival támasztjuk alá (ld.: 1873-90, 1874-59). Fentiek alapján kijelenthetjük, hogy a bírósági érvelés tévedésen alapszik.

6.2. A Bíróság továbbá megállapította, hogy a sepsiszentgyörgyi református egyházközség 1870. szept. 11-i közgyűlésén felkérte Sepsiszentgyörgy városi tanácsát, hogy 1870. okt. elsejétől hozzon létre egy világi elemi iskolát, tekintettel arra, hogy az egyházközség nem rendelkezik az iskola fenntartásához szükséges anyagi alappal. E célból, a városi tanács 1870. szept. 24-i 1467. sz. határozata alapján létrehozta a helyi községi elemi iskolát, s meghatározta az 1870/1871-es tanév költségvetését. A bíróság „megállapítja”, hogy „az új világi iskola” 2579 adományozó hozzájárulásából – gróf Mikó Imre 60.000 forintját is ideértve –, valamint egy városi tanács által szerződött 24000 forint kölcsönből épült, és az iskola hálából felvette a „Mikó” nevet. *Állítás megcáfolása:* Nem szabad összetéveszteni az elemi iskolát a gimnáziummal! Az 1870-es iskolaátadás következtében a sepsiszentgyörgyi református egyházközség ELEMI ISKOLÁJA vált a városhoz tartozó VILÁGI ISKOLÁVÁ, nem pedig a kollégium, amely a helyi egyházközségtől független, közvetlenül az Egyházi Főtanács gimnáziuma volt, amely mellett egy másik elemi iskola működött. Állításunkat alátámasztására szolgáló bizonyítékaink: 1). Dósa Elek: „Az erdélyhoni evangelico-reformátusok egyházi jogtana”, Bp, 1863, 57§.-a 5. bek. – 85-86 old. – <http://stud-theol.blogspot.hu/2009/09/az-erdelyhoni-evangelico-reformatusok.html>); 2). Péter Mózes: „A Sepsiszentgyörgyi Református Székely Mikó-Kollégium félszázados működésének emléke”, Sepsiszentgyörgy, 1909, 92. old. 2. bek.: „Az 1870-I. évben megnyitották a községi elemi iskolát s ennek következtében a gimnázium melletti elemi iskola I. osztálya 1871-ben már megszűnik, 1873-ban megszűnik a II. osztály s 1877-8-ban már csak a IV. osztály marad meg 1889-90-ig, a főgimnáziummá fejlesztés első évéig, mint előkészítő osztály a gimnáziumi osztályok előtt”; 3). Domján István: „A sepsiszentgyörgyi államilag segélyezett Székely Mikó Kollégium alapításának története *1859-1895*”, Sepsiszentgyörgy, 1898, 75. old. ut. bek., és 106. old. 3. bek. 1.p. (nem állami, hanem államilag segélyezett volt!), és 4). Imreh Dezső: „A Sepsiszentgyörgyi Református Egyházközség rövid története, Kolozsvár, 1942, 17-18. old.”.

6.3. Az 1883. évi XXX. t.-c. 47.§. a) p. értelmében a vallásfelekezetek középiskolái is részesülhetnek állami segélyezésben „... a következő lényegesebb feltételek alatt és módon: a) az iskolának az időszerint meglevő minden alapítványa és tőkepénze, épületei és mindennemű ingó és ingatlan birtoka továbbra is az intézet tulajdona marad, s annak jövedelmei azontul is ugyanazon intézet céljaira fordítandók;” (<http://1000ev.hu/index.php?a=3¶m=6108>). Ezen idézettel „igazolta” a Bíróság, hogy az iskola vagyonának tulajdonosa maga az iskola volt, és nem az egyház. *Állítás megcáfolása:* A Bíróság szelektíven idézett a fenti jogszabályból. Az 1883. évi XXX. t.-c. 47. §. e) p. 1. bek. szerint „bármely középiskolát a vallás- és közoktatásügyi minister csak azon esetben és addig gyámolíthat anyagilag a fent előadott módon, ha és a meddig azon iskolát fentartó testület, illetőleg a felekezeti tanintézetekre vonatkozólag azok egyházi főhatósága, önként elfogadja vagy kéri a segélyezést.” Egy „önálló” iskolának miért volt szüksége fenntartó testületre? Amennyiben az iskola „független intézet” lett volna (és nem az egyház szerves része), ilyen fontos kérdésben hogyan dönthetett helyette az egyházi főhatósága? Fenti jogszabály 50. §. 3. bek. értelmében „Véglegesen bezáratni rendelt iskola vagyonáról és alapítványairól, a mennyiben az alapítók vagy jogutódaik azokról az iskola megszűnése esetére nem intézkedtek, ugyanazon felekezet közoktatási céljaira az illető felekezeti főhatóság rendelkezik (1790/I:XXVI. tc. 10. §-a) ...”

Egy „önálló” iskola megszűnése esetén, vagyona felett miért a felekezeti főhatóság rendelkezett? Az egyház tulajdonjogának bizonyítására lásd a 6.7. pontot is.

6.4. A Bíróság megemlíti, hogy a kollégium az 1888/1889-es tanévtől kezdődően állami segélyezésben részesült. Az államsegély szabályozására egy „hármasszerződés” köttetett, amelyet a közoktatási miniszter, a református egyház püspöke és a kollégium vezetősége írt alá. A szerződés előírta, hogy a teljes vagyon az iskola tulajdonában marad, és az államnak nincs semmilyen követelése. Az 1898-ban köttetett „hármasszerződésre” is hivatkozik, amelyben a „szerződő felek a minisztérium (mint finanszírozó), a református egyház (mint koordináló) és a „Mikó” (mint tulajdonos-kedvezményezett)”. E szerződés is a kollégiumot, mint saját vagyonának tulajdonosát említi, és a szerződő felek feladatai közül kiemeli, hogy a kollégiumi tanárokat a minisztérium nevezte ki. Állítás megcáfolása: Egyik esetben sem beszélhetünk „hármasszerződésről”, tekintettel arra, hogy az államsegély ügyében kötött mindkét szerződés szerződő felei egyrészt a közoktatási miniszter, másrészt a magyarországi református egyház egyetemes konventje. A korabeli egyházi jogszabályok is ezt támasztották alá: „... Egyházalkotmány ... 464. §. Oly esetben, a midőn valamely fenntartó testület a maga erejéből gimnáziumát a törvény követelmeinek megfelelőleg berendezni nem képes, az 1883. évi XXX. t.-cz. 47. §.-a alapján, államsegélyt vehet igénybe; a melyre nézve az illető egyházkerület ajánlatára az egyetemes konvent köti meg az államkormányval esetenként a szerződést.” (Egyházi Törvények az Evangéliom szerint Reformált Magyarországi Keresztény Egyházban, a budapesti 1891-93-ik évi országos zsinat megbízásából, Bp., 1894). Mindkét szerződés 1. p. a kollégiumot mint az erdélyi ev. ref. egyház kebelébe tartozó, és az egyházkerületi igazgató-tanács felügyelete alatt álló sepsiszentgyörgyi ev. ref. középiskolát említi. Az 1890. évi szerződés 5. p. (<http://www.mek.oszk.hu/09100/09149/09149.pdf>, 202-207. old.), és az 1898. évi szerződés 7. p. (lásd. „A sepsiszentgyörgyi államilag segélyezett Székely Mikó-Kollégium Értesítőjét az 1898-99. iskolai évről, 1899, Sepsiszentgyörgy, 144-149. old.”) egyaránt előírta: „tekintettel arra, hogy az iskolának saját vagyonából és bevételeiből származó jövedelem az állami hozzájárulás összegét túlhaladja, az 1883. évi XXX. t.-cz. 47.§-ának d) pontja értelmében a főgimnázium eddigi felekezeti jellege és önkormányzati jogköre épségben fentartatik”. Mindkét szerződés valóban előírta, hogy a teljes vagyon az iskola tulajdonában marad, és az államnak nincs semmilyen követelése. Itt fontosnak tartom kihangsúlyozni, hogy a fenti szerződések értelmében az erdélyi ev. ref. egyház kebelébe tartozó Kollégium vagyonára nézve az államnak nem lehetett követelése! A Bíróság tévesen állította, hogy a tanárok kinevezése a miniszter kizárólagos szerződésbeli feladata volt, ugyanis az 1890. évi szerződésben, autonóm jogánál fogva az egyházi főhatóság 5 rendes tanárt nevezett ki, és a miniszter is 5-öt. Az 1898. évi szerződésben autonóm jogánál fogva az egyházi főhatóság 7 rendes tanárt nevezett ki, és a miniszter pedig 6-ot.

6.5. A Bíróság „megállapítja”, hogy a Kollégium, „az 1870. évben létesült”. Állítás megcáfolása: Minden forrásból egyértelműen kiderül, hogy a Kollégium 1859-ben jött létre – és nem 1870-ben! (lásd.: Domján István: „A Református Székely Mikó Kollégium története *1859-1895*”, Sepsiszentgyörgy, 1898; Péter Mózes: „A Sepsiszentgyörgyi Református Székely Mikó-Kollégium félszázados működésének emléke”, Sepsiszentgyörgy, 1909; A

sepsiszentgyörgyi ref. Székely-Mikó Kollégium nyilvánossági jogú főgimnáziumának és lánygimnáziumának Értesítője az 1937-1938-ik iskolai évről, I., 1. p.).

6.6. A kollégium számos (ingó- és ingatlan) adományt kapott. A Bíróság szerint az ingatlanokat az „önálló entitású” ev.ref. Székely Mikó kollégium nevére (és nem a református egyházra) telekkönyvezték. „Megállapítást nyer”, hogy az „ev. ref.” jelző csupán az iskola „felekezeti jellegére” utal, és nem a tulajdonjog eredetét magyarázza. A Bíróság „kijelenti”, hogy az egyházi tulajdonokat kizárólag X ref. parókiaként, vagy X ref. egyházközségként telekkönyvezték. Állítás megcáfolása: A). Az egyházi tulajdonokat nemcsak a Bíróság által „megállapított” neveken telekkönyvezték. Például, a sepsiszentkirályi egyházközségi telekkönyvek tulajdonosi rovatában: az 1071. sz. tkv.-ben a „Szentkirályi Református Kántori hivatal”; az 1072. sz. tkv.-ben „S.Szentkirályi református papilak”; az 1073. sz. tkv.-ben „Szentkirályi Református egyházközség”; a 64. sz. tkv.-ben „Sepsiszentkirályi ev. ref. egyház tanítói hivatal”; a 65. Sz.tkv.-ben „Sepsi Szentkirályi ev. ref. Harangozói állás”; a 66. sz. tkv.-ben „S. Szt. Királyi ev. ref. papi hivatal” szerepel. Avagy a vízaknai 1011. sz. tkv.-ben a tulajdonosnál „Vízaknai helvét hitvallású Harangozói állás” van feltüntetve. Megjegyezni kívánom, hogy az egyházon belül sem létezik önálló jogi személyként „kántori hivatal, tanítói hivatal, papi hivatal, harangozói állás”, és mégsem mondhatná senki, hogy ezen ingatlanok nem tartoznak az egyház tulajdonába. Az első logikus következtetés, amit levonhatunk az, hogy az egyházon belül a konkrét rendeltetésük szerint telekkönyvezték az ingatlanokat, de minden esetben jelen volt az egyházra való utalás (ev. ref., református, helvét hitvallású – lásd.: ref. egyh. kánon 1. sz.). A „sepsiszentgyörgyi ev. ref. Székely Mikó Kollégiumot” is egyházon belüli rendeltetése szerint telekkönyvezték! Ezen telekkönyvezési mód „az egyházi vagyonok meg nem másítható rendeltetését” szavatolja (lásd.: II. Helvét Hitvallás 28-ik fejezete - <http://biolka.ro/upload/II.%20Helvet%20Hitvallas.pdf>). B). „... 68. Ingatlanok telekkönyvezése. – 1909: 2207. és 1911: 19407 Igmr.- a) Oly ingatlanok, melyek a „Református iskola” és „Református tanítói hivatal” nevére lettek a telekkönyvbe felvéve, a telekkönyvi felvétel olyként való kiigazításának a kérelmezése, hogy a kérdéses ingatlanok ... az egyházközség nevére irassanak át, indokolatlannak nem tekinthető. Az iskolai ingatlan vagyon telekkönyvezése ügyében hozott végzések ellen a királyi tanfelügyelőt a felfolyamodás joga meg nem illeti,.... a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister az 1907. évi október 14-én 56.982. sz. alatt kijelentette, hogy a református egyház iskolavagyonának telekkönyvi állapotában történő változáshoz kormányhatósági jóváhagyás nem szükséges; mert a református egyetemes egyház önkormányzatánál fogva egyedül jogosult és illetékes arra, hogy felekezeti iskolái céljaira szolgáló fekvősegeinek tulajdonjogát, a téves telekkönyvi bevezetés kiigazításául az iskolafenntartó egyház, mint kétségtelen tulajdonos javára bekebeleztesse; valamint kétségen felüláll az is, hogy a református egyház önkormányzatánál fogva egyedül jogosult és illetékes iskolai alapjainak és alapítványainak mikénti kezelésére s ha az iskola érdekeinek állónak tartja, egyes ingatlanokat eladhat, helyette másokat vásárolhat... b) Ha a ref. lelkész és a ref. iskola nevére telekkönyvezett ingatlan tkvi kiigazítás címén a ref. egyház nevére íratik át, ezután 1 3/10 százalékos bejegyzési illetéket követelni nem lehet. K. B. 25365/12. ”(Protestáns Egyházi Közigazgatási Törvénytar ... 1523-1913, id. Hegedűs János, Nagybecskerek, 1913, 73-74. old.).

6.7. A bíróság szerint a kollégium „egyháztól független” intézmény mivoltát támasztják alá a helyi sepsiszentgyörgyi egyházközséggel kötött adásvételi és csereszerződések. Ezekből azt a következtetést vonta le, hogy a „Mikó” egyházi jellege ellenére (?), egyháztól független, rendelkezési joggal felruházott, önálló jogi személy volt. *Állítás megcáfolása:* A fent említettek kivül, a következő (1918 előtti) világi és egyházi források is az egyház tulajdonjogát támasztják alá: 6.7.1. „... Az egyházi testületekről. 50. §. ... Ilyen egyházi testületek, az ekklézsiák, egyházi megyék és iskolák.” ... *Az egyházi vagyonok nemeiről*, 138. §. *Ezeknek osztályzata: Az egyházi vagyonok vagy fekvők (bona immobilia), milyenek a püspök-, ekklézsiák- és iskolák jószágai; vagy ingók (bona mobilia), milyenek a szent edények, egyházi jövedelmek, és alapítványi tőkék.*” ... 150. §. Az egyházi vagyonok egyház tulajdonai..., azaz, az egyházi vagyonoknak azon ekklézsiák, egyházi személyek és iskolák, melyek által birtokoltatnak, csakis mint olyanok birtokosai és használói, azoknak a tulajdonosa maga az egyetemes egyház lévén... Ennélfogva ezen egyházi vagyonokat, az azokat birtokló ekklézsiák- s iskolák tagjai sajátjuknak nem tekinthetvén, azok felett mint egyének nem rendelkezhetnek... - Az egyház ezen tulajdonosi, s abból folyó rendelkezési joga azonban korlátozva van az egyházi vagyonok meg nem másítható rendeltetésé által (Helvetica Confessio 28-ik fejezete)... Korlátolva van az egyház ezen rendelkezési joga még az által is, hogy azon vagyonokat, melyek egy bizonyos ekklézsia vagy iskola egyházi céljaira valószínűsítésére rendeltettek, más ekklézsia s iskola hasonló céljaira valószínűsítésére nem fordíthatja, kivéve azt az esetet, midőn az eminens dominium ezen gyakorlására, az egyház érdekében hívatnék fel... 151.§. Az egyházi vagyonok tulajdonosa maga az egyetemes egyház lévén; s az illető ekklézsiák, iskolák használati joga is korlátolt lévén, amennyiben a birtokolt egyházi vagyonokat csak is rendeltetésük szerint használhatják... 152. §. Az egyházi vagyonok terheltségéről és elidegenítéséről. Az egyházi vagyonok, az egyház tulajdonai lévén, azok csakis általa vagy is csupán megegyezésével terhelhetnek, s idegeníthetnek el. Ez okon: a tanodák és ekklézsiák elöljáróságának nem áll hatalmában bár mely jövedelem-kutató elidegeníteni, vagy a pénztárt valamely állandó rendes, s nevezetes rendkívüli kiadással (erogatio) terhelni, hanemha előre teendő feljelentés következtében arra az egyházi főtanácstól jóváhagyást nyernek, melynek megtagadása esetében – a feljelentett intézkedésnek teljesedésbe vétetni nem lehet...” (Dósa Elek, jogtudor és tanár: „Az erdélyi evangélico-reformátusok egyházi jogtana, Bp, 1863 – lásd. 6.2. 1). -). A kollégium és a helyi egyházközség között kötött adásvételi és csereszerződések egyházon belüli törvényes ügyletek voltak, amelyek érvénytelenek lettek volna az egyházkerület írásbeli jóváhagyása nélkül. Amennyiben a Mikó kollégium egyházi testület volt, akkor a vagyona nem tartozott-e az egyház tulajdonába? ; 6.7.2. „Az egyházi vagyonok tulajdon-jogára nézve fennálló nézetek és az egyházkerület tulajdonjoga. ...az egyes egyházi testületeknek (corporatióknak) kizárólagos birtoklási használati, és haszon-élvezési joga által korlátoltan a főtulajdon az egyházkerület egyetemét illeti.” (Dr. Kolosvári Sándor: Az Erdélyi Ev. Ref. Egyházkerület Egyház-joga, Kolozsvár, 1875, 423-427. old., a 212. §.) ; 6.7.3. „... 324. A telepítvényekről. – 1873: XXII. t.-cz. - ... 23. §. Templomok, iskolák, azoknak telkei, faiskolákra használt területek ... temetők, megváltás nélkül ... azon egyház tulajdonává lesznek, mely azoknak birtokában van...” (lásd.: Protestáns Egyházi Közigazgatási Törvénytár ... 1523-1913, id. Hegedűs János, Nagybecskerek, 1913, 419. old., utolsó bek.) ; 6.7.4. „...82. §. Az erdélyi egyházkerületben a közép és felsőbb oktatás és nevelés tisztét a collegiumok teljesítik, melyek ez idő szerint a

sepsi-szent-györgyi Székely-Mikó collegium nem teljes, továbbá a zilahi, székely-udvarhelyi, szászvárosi Kun-collegium, a maros-vásárhelyi és kolozsvári collegiumok teljes gymnasiumai, vegül a nagy-enyedi Bethlen-collegium teljes gymnasiuma, theologiai akadémiaja és tanítóképezdése, gyakorló iskolájával. 83. §. A collegiumok, ..., önmagukat kormányzó, a tanítás és nevelés céljainak megvalósítására szolgáló vagyonnal és alapítványokkal bíró és képviselők által az egyházkerület és egyetemes egyház törvényhozásában részt vevő autonom egyházi testületek.” (Az Erdélyi Ev. Ref. Egyházkerület egyházi törvényeinek és szabályrendeleteinek tára, I. Kötet, Az Erdélyi Ev. Ref. Egyházkerület Törvényei, Kolozsvár, 1888) ; 6.7.5. Egyházalkotmány ... 3. §. Az evang. reformált egyház alsó és felső iskolái, mint a vallás szabad gyakorlatának jogával lényeges kapcsolatban álló intézmények, s az egyház önfenntartásának eszközei, ..., mindenestől az egyház testéhez tartoznak s az egyházi hatóságok alatt állanak. ...”(Egyházi Törvények az Evangéliom szerint Reformált Magyarországi Keresztyén Egyházban, budapesti 1891-93-ik évi országos zsinat, Budapest, 1894) ; 6.7.6. Előző jogszabály említett szövegét szó szerint átvette az 1904. év nov. 10. napján megnyílt budapesti országos református zsinat által alkotott I. t.-c., 3. §.-a is. A fenti református zsinat által alkotott VI. t.-c. 98. §. 3. bek.-e szerint „Az alapítványokból fenntartott collegiumoknál – amennyiben az alapítvány-levél másként nem rendelkezik – az iskola fenntartó testület jogait az egyházkerületi közgyűlés gyakorolja.” ; 6.7.7. 55. A vallásfelekezetek községi segélyezése.... Abból, hogy a polgári község a felekezeti iskola költségeit viselni akarja, vagy annak javára bizonyos szolgálatokat hordozni tartozik, a polgári községek részére az iskolafenntartó felekezettel szemben külön jogok gyakorolhatósága nem következik....Vkm. 19790/904....”(Protestáns Egyházi Közigazgatási Törvénytár ... 1523-1913, id. Hegedűs János, Nagybecskerek, 1913, 67. old. 5. bek.)” ; 6.7.8.5.§. Az erdélyi ref. egyházkerület kollégiumainál – minthogy alapítványokból tartatnak fenn – az iskolafenntartó testületek jogait az Egyházi Törvények VI. t.-c. 98. §-a értelmében az egyházkerületi közgyűlés gyakorolja. ... 14.§. A közgyűlés intézkedik a kollégiumok vagyonának rendes számadások mellett történő, biztos és pontos kezelése iránt ... öröködi, hogy tudta és engedélye nélkül a collegiumok vagyona el ne idegenítség, vagy adóságokkal meg ne terheltesse...” (Tanügyi és Fegyelmi Rendszabályok és Útasítások az Erdélyi Református Kollégiumok számára, Kolozsvár, 1907). ; 6.7.9. „Sepsiszentgyörgyi ref. Székely Mikó-kollégium (1859) Az intézetet az erdélyi református egyházkerület tartja fenn.” (A magyarországi református egyház egyetemes névtára, Bp, 1912, 374. old.). Ahogy a kéz sem független az emberi testtől, úgy a Mikó kollégium is az egyház testéhez tartozott!

7. A bíróság „megállapítja, hogy 1918. dec.1-től kezdődően az Osztrák-Magyar Monarchia hatásköre megszűntével az egyház többé nem vesz részt a „Mikó” életében, a tanügy koordinálását a királyi tanügyminisztérium tanfelügyelői vették át”. *Állítás megcáfolása:* Az egyház soha sem töltötte be a tanfelügyelő szerepét (lásd. V.6.6. B). 68.). Amennyiben mégis megpróbálta volna, valószínűleg megakadályozták volna ebben a hivatásos császári és királyi hús-vér tanfelügyelők... A következőkben felsorolnám az 1918-at követő időszakból származó bizonyítékokat, amelyeket – önmagának ellentmondva – a bíróság is megemlíti, de játszi könnyedséggel „átsiklik” rajtuk:

7.1. „1. sz. A tanítás és a tanulók nevelése, az állami iskolákon kívül magániskolákban (egyházi-, közösségi-, magánszemélyek iskoláiban) vagy a családban valósítható meg. ... 3. sz. ezen iskolák létesítői csakis román állampolgárok lehetnek, egyénekként, vagy művelődési egyesületekként megalakulva, illetve egyházi közösségek, melyek elismert jogi személyek...” (az 1925. évi magánoktatási törvény – 1925. dec. 22/283 sz. hiv. közl. – <http://adatbank.transindex.ro/inchtm.php?akod=113>). Fenti törvény értelmében, a Mikó vajon melyik kategóriába tartozott? Bizonyos egyéneké volt? Netán valamely művelődési egyesületé? Avagy egyházi közösségé? Márpedig a törvény nem ismert „önálló” iskolát! A Mikónak is valakié lennie kellett! Nem létezhetett önmagában! Ha az államé lett volna, akkor a működését az állami iskolákra vonatkozó törvény szabályozta volna (megjegyzem, hogy állami iskolákat nem államosítottak!). „...a felekezeti magániskolák törvényes képviselői az általuk az oktatási minisztériumban írásban bejelentett felettes egyházi, egyházi közösségi hatóságok”. (A magánoktatási törvény végrehajtási utasítása, 205. cikk. 2. bek., - 1926. márc. 10-i hiv. közl.).

7.2. „... a minisztérium megadja a működési engedélyt a Háromszék megyében, Sepsiszentgyörgyön levő 8 osztályos, magyar tannyelvű, az állam programját betartó egyházi fiúliceumnak, melynek neve: Református „Székely Mikó” kollégium líceuma. Ezen iskola az Erdélyi Református Egyházkerület tulajdona...” (az 1928. aug. 8-án a 174. sz. hiv. közl.-ben megjelent 81. sz. „Autorizáció” – amelyet az 1925-ös évi magánoktatási törvény 11. szakaszában kért iratok alapján állítottak ki – a d) p. értelmében az iskola épülete és az iskolaudvar is azonosítva volt a mellékelt tervrajzok alapján (nem igaz, hogy az ingatlan nem volt azonosítva!). A magánoktatási törvény végrehajtási utasításában az „autorizáció” kitöltésére vonatkozó rendelkezés 9. pontja előírja, hogy a „tulajdonos” rovatba az iskola alapítóját és fenntartóját kell beírni (1926. márc. 10-i hiv. közl.). A két világháború közötti román jogalkotó az egyházi iskolák tulajdonosaként azok alapítóit és fenntartóit ismerte el!

7.3. A sepsiszentgyörgyi református „Székely-Mikó” líceum helyettes tanárát, Dr. Konsza Samut az Erdélyi Református Egyházkerület (mint az iskola fenntartója) alkalmazta 1928. nov. 22-én kötött 871-1928. sz. szerződés alapján. Egy egyháztól „független” iskola esetében ez elképzelhetetlen lett volna. Vajon miért nem a „Mikó” alkalmazta a saját tanárait?

7.4. „...a kollégium mint a vallásszabadsággal szorosan összefüggő intézmény, és mint a református egyház fenntartásának eszköze, az érvényben lévő törvények értelmében, mindenestől kizárólag az erdélyi református egyházkerület testéhez tartozik, és az egyházi hatóságoknak van alárendelve.” (a Sf.Gheorgye-i (sepsiszentgyörgyi) Ref. Székely-Mikó Kollégium nyilvánossági jogú fiúgimnáziumának és leánygimnáziumának az Értesítője az 1937-1938-ik iskolai évről – amelyet a Bucegi Tartomány tanfelügyelősége 23462/1939. sz. alatt hagyott jóvá!). Ugyanezt tartalmazza a kollégium 1929-1930-ik iskolai év értesítője is, és az azt követő évek kollégiumi értesítői egyaránt.

7.5. A Román Nemzeti Bank 1947. nov. 18-án 2681. sz. átírata alatt a sepsiszentgyörgyi Református Székely Mikó Kollégium igazgatójánál a felől kért tájékoztatást, hogy „a kollégium önálló jogi személy-e, vagy csupán a Református Egyházkerület egyik szolgálata. Amennyiben a kollégium önálló jogi személy lenne, szíveskedjék a Nemzeti Bankkal tudatni,

milyen szám alatt van a jogi személyek nyilvántartásába bevezetve? A Román Nemzeti Banknak küldött 299-1947/48. sz. alatti válaszában a sepsiszentgyörgyi Református Székely Mikó Kollégium igazgatója a következőről számolt be: „Kollégiumunk nem önálló jogi személy, hanem az Erdélyi Református Egyházkerület tulajdona...”!

7.6. A 176/1948-as államosítási dekrétumból kiderül, hogy az összes kollégiumi ingatlan a református egyháztól lett elvéve, nem egy „Mikó kollégium” nevű önálló intézménytől.

7.7. A Bíróság az előzetes kifogásunk (saját maga által történt) elfogadásának ténye fölött is átsiklott. A törvényszéki határozatból szelektíven csupán azt a részletet idézi, amelyik az általunk aláírt 58/2002.05.14. sz. visszaszolgáltatási jegyzőkönyvre utal, amelyet ugyebár nem vehet figyelembe, mivel saját “megállapítása” szerint *alaptalan és törvénytelen*. Elfelejti azonban megemlíteni, hogy a Kovácsnai Törvényszék a 2005. okt. 20/125A. sz. határozatában a 176/1948-as államosítási dekrétumra hivatkozva első következtetéseként megállapította, hogy a teljes kollégiumi vagyon egykori tulajdonosa a református egyház volt (5. old. 2., és 6. bek.). A Brassói Ítéltábla 2006. márc. 15-i 187/R. sz. jogerős határozatát a Bíróság ítéletben még említésre sem méltatja, pedig ott a 176/1948-as államosítási dekrétum mellett a kollégium Értesítőjére való hivatkozással állapították meg jogerősen az egyház kollégiumi vagyonok feletti tulajdonjogát és ebből fakadó perbeli minőségét (lásd: IV. 2.). A Bíróság játszi könnyedséggel siklott át említett bizonyítékaink fölött, legnagyobb „jóindulata” ellenére sem tudta magában tisztázni az egyház és a telekkönyvbe beírt tulajdonos közötti kapcsolatot, megállapításaival, következtetéseivel, és nem utolsósorban ítéletével, a valóságtól független, “önálló valóságot” teremtett: szerinte az egyház csupán az iskola tulajdonosa volt, az épület pedig az iskoláé, tehát nem az egyházé volt (?). Az azonban végképp nem fér a fejembe, hogy egy (bíróság szerinti) állami iskolát miért kellett (a református egyháztól) államosítani?

VI. Az alapfokú ítélet.

A Bíróság szerint „a bizottság tagjaiként szándékosan egy visszaszolgáltatásra nem jogosult személy tulajdonába adtuk a „Mikót”, ezért 3 év börtönbüntetésre ítélt bennünket, és komoly pénzbüntetés megfizetésére is kötelezve, az egyházat megfosztotta az ingatlan tulajdonjogától. Érdekes végkövetkeztetés, ugyanis a 83/1999-es Skr. értelmében az ingatlant annak kellett visszaszolgáltatni, akitől az állam elvette! Még akkor is, ha az utólagos levéltári kutatásokból az derült volna ki, hogy az ingatlan (államosítás előtt) valaki más tulajdonát képezte, akkor sem cselekedhettünk volna bűnösséggel, ugyanis bizonyos utólagosan előkerülő bizonyítékok akkori nem ismerete kizárja a szándékosságot, és ezáltal a bűnösséget is! Nem tehetek róla, hogy még az utólagos levéltári kutatások is az egyház jogosultságát bizonyítják! Amennyiben a dolog nem lett volna ennyire egyértelmű, a Bíróságnak kötelessége lett volna a büntetőeljárás törvénykönyv 5². szakasza értelmében az „*in dubio pro reo*” elvét alkalmazni: amennyiben a bűnösséget alátámasztó bizonyítékok nem igazoltak, nem biztosak és nem teljesek, és a bűnösséggel kapcsolatosan kétségek merülnek fel, az *in dubio pro reo* szabályát kell alkalmazni, melynek következtében minden, ami kétséges, a vádlott javára szolgál; ilyen esetben a bíróságnak fel kell mentenie a vádlottat. Befejezésként - a jogerős ítéletre várva -, a lehető leghatározottabban ki merem jelenteni, hogy jelen ügyben nincs semmi vitatható! A bizonyítékok önmagukért beszélnek!